

Alergijski rinitis i astma u južnoj Hrvatskoj: utjecaj senzibilizacije na *Ambrosiu elatior*

Slavica Cvitanović¹, Ljubo Znaor², Božica Kanceljak-Macan³, Jelena Macan³, Ivan Gudelj¹,
Dragica Grbić⁴

CMJ 2007; 48: 68-75

Cilj Odrediti vrste peluda u južnoj Hrvatskoj i istražiti utjecaj senzibilizacije na *Ambrosiu elatior* (*A. elatior*, hrv., limundžik) na simptome i liječenje pacijenata s alergijskim rinitisom ili astmom.

Postupci U istraživanju je sudjelovalo 120 ispitanika iz Splitsko-dalmatinske županije sa simptomima sezonskog rinitisa i astme i pozitivnim ubodnim kožnim testom na jedan ili više uobičajenih inhalatornih alergena. Ispitanici s pozitivnim ubodnim kožnim testom i povišenim specifičnim serumskim IgE na *A. elatior* (n=56) bili su uključeni u prospektivnu studiju m koja se odvijala u vrijeme sezone *A. elatior*. Simptomi astme i rinitisa bili su bodovani, a uporaba lijekova ispitivana je standardiziranim upitnicima. Uz to, mjerili smo forsirani vitalni kapacitet (FVC), forsirani izdisajni volumen u prvoj sekundi (FEV1), vršni ekspiratorni protok (PEF), i broj eozinofila u perifernoj krvi. Vrsta i koncentracija peluda *A. elatior* u zraku za vrijeme 9 tjedana peludne sezone određivani su pomoću prema nakupljanju na stakalcima koristeći gravimetrijsku metodu. Rezultati su prikazani kao proporcija peluda *A. elatior* u ukupnoj količini peluda.

Rezultati Pedeset šest od 120 ispitanika (46,7%) su bili preosjetljivi na *A. elatior*. Proporcije peluda *A. elatior* u ukupnom peludu dosegle su 12% u prvom tjednu rujna. Četrdeset i jedan ispitanik koji je sudjelovalo u istraživanju do kraja imao je značajno veći zbroj na upitniku o simptomima za vrijeme vrhunca peludne sezone nego na njezinom početku kako za sezonski alergijski rinitis ($51,4 \pm 7,3$ vs $6,6 \pm 2,5$; $P < 0,001$) tako i za sezonsku alergijsku astmu ($7,0 \pm 3,0$ vs $2,2 \pm 1,6$; $P < 0,001$).
Zaključak *A. elatior* je značajan uzrok sezonskog alergijskog rinitisa i astme u južnoj Hrvatskoj i trebalo bi je uključiti u rutinske dijagnostičke procedure.